

Dit is het leeswerkschrift van

Tekstduikers

In deze les ...

- lees ik wat een LEGO-ontwerper doet en hoe hij een LEGO-set ontwerpt.
- leer ik een tekst beter te begrijpen door verschillende stappen (chronologisch) na elkaar te zetten.
- vraag ik me bij het lezen af wat ik zelf zou kunnen of willen worden.

1 Lees de titel.

VOOR HET LEZEN

- Wat doet een LEGO-ontwerper volgens jou?
- Wat moet je daarvoor kunnen volgens jou?

2 Lees de tekst een eerste keer.

TIJDENS HET LEZEN

- Beantwoord de vragen over de inleiding.
- Omcirkel 1 tot 4 moeilijke woorden.
Schrijf erbij wat jij denkt dat ze betekenen.

LEGO-ONTWERPER

Ruim 75 jaar geleden bedacht Godtfred Christiansen in zijn vaders speelgoedfabriek in Denemarken iets nieuws. Plastic steentjes met ronde noppen aan de bovenkant en holtes aan de onderkant die je op elkaar kunt stapelen.

- 5 Dat blijft lekker stevig zitten. Om het leuker te maken, kwamen er blokjes bij in heel veel verschillende vormen en kleuren. En natuurlijk wielen, ramen, deuren en poppetjes om mee te spelen.

Je kunt LEGO in meer dan 130 verschillende landen kopen.

- 10 Het is het bekendste speelgoed ter wereld. Inmiddels staat er in de Deense stad Billund een grote fabriek met een ontwerpafdeling. Blokjes worden niet alleen los verkocht, maar ook in sets met een model. Kinderen willen een dierentuin, huis of ruimteschip bouwen. Die modellen worden door iemand bedacht: de ontwerper.

Natuurlijk hoort er een LEGO-ontwerper in dit boek te staan. De hele dag met LEGO spelen en daar nog geld mee verdienen

- 20 ook. Wie wil dat nou niet? Toch, Bas?

Onderstreep in de tekst:
WAT is LEGO?

WIE bedacht LEGO?

WAAR werd LEGO uitgevonden?

WAAR staat de LEGO-fabriek?

WANNEER werd LEGO uitgevonden?

WAAROVER gaat de inleiding?

WAAROVER zal de rest van de tekst gaan?

Lades vol LEGO-blokjes

“Ik heb op kantoor kasten vol met lades die helemaal gevuld zijn met LEGO-blokjes in alle kleuren, soorten en maten. Daar puzzelen we mee op nieuwe modellen.

- 25 Een ontwerp voor een nieuwe LEGO-set begint met een leuk idee. Bijvoorbeeld een school voor LEGO Friends. Eerst bekijk ik plaatjes van scholen op internet. Een school in Nederland verschilt best veel van een school in Denemarken. In Amerika ziet het er weer anders uit. LEGO-sets worden overal verkocht, 30 dus iedereen moet het mooi vinden. Europese kinderen en kinderen in Alaska. Pas als ik een ontwerp heb gemaakt dat bij iedereen past, begin ik met bouwen.”

Blokjes en poppetjes

“Ik mag niet alles maken wat ik zelf leuk vind, jammer genoeg. Ik 35 moet rekening houden met de prijs die de set krijgt in de winkel. Er mogen niet te veel blokjes in een doos zitten, dan wordt het te duur. Ik probeer zo veel mogelijk te werken met blokjes die al bestaan. Voor veel sets worden er ook wel een paar nieuwe LEGO-steentjes gemaakt.

- 40 Ik werk voor LEGO Friends. Dat bestaat nog niet zo lang, dus we maken nieuwe onderdelen zoals poppetjes en dingen die er nog niet waren. Nieuw haar, diertjes en accessoires zoals een pen, reddingsvest en een skihelm. Voor de school is bijvoorbeeld een nieuw basketbalnetje gemaakt.”

45 Wereld

“We gaan vaak met alle ontwerpers bij elkaar zitten om ideeën te verzinnen. Dan help ik bijvoorbeeld een collega bij zijn ruimteschip en hij mij met mijn paardenstal.

Ook nieuwe dingen verzinnen we met elkaar. Het leuke van de 50 LEGO-ontwerpfdeling is dat er veel mensen uit verschillende landen werken. Iedereen heeft verzinsels uit het thuisland.”

Death Star

“De Death Star voor LEGO Star Wars is tot nu toe mijn allermooiste ontwerp. Maar ik probeer elke set te bedenken alsof 55 het mijn allerbeste ooit moet worden.

Thuis heb je in een middagje iets gemaakt met LEGO, bij mij duurt het wel een jaar. Er moet namelijk best veel gebeuren. Eerst een tekening. Het mooie ontwerp moet helemaal kloppen, maar de constructie ook. Je wilt natuurlijk niet dat je mooie huis 60 omvalt als je het in elkaar hebt gezet. Dat proces duurt zeker een halfjaar.

- Als alles precies klopt, wordt de doos gemaakt. Daarop komen de plaatjes van de verhalen die je met de set kunt spelen. Daar heb ik tijdens het ontwerpen ook al over nagedacht. Dan wordt 65 de set gemaakt en verspreid naar alle winkels.”

Hobby

- “Toen ik klein was, speelde ik altijd met LEGO. Zodra een setje af was, brak ik het af en begon nieuwe dingen te bouwen. Ik tekende ook veel. Tijdens mijn studie industrieel ontwerpen in Delft kwam voor het eerst LEGO Star Wars op de markt. Dat vond ik heel cool. Mijn twee grootste hobby's in één doos. Waarom ga ik er eigenlijk niet werken, dacht ik toen. Dat mocht van de mensen in Denemarken. Sindsdien werk ik hier.
- Als kinderen het leuk vinden om met een set van mij te spelen, ben ik gelukkig. Daar doe ik het voor. Verder vind ik het ook heel mooi als ik iets bouw wat niet helemaal vanzelf gaat. Als het bijvoorbeeld heel lastig is om een ontwerp stabiel te krijgen en het uiteindelijk toch lukt.
- Ik vind LEGO nog steeds zo leuk dat ik in mijn vrije tijd ook vaak een setje in elkaar zet. Lekker ontspannen. Het is minder fijn dat iets soms heel snel af moet zijn. Dan is het best spannend of het allemaal gaat lukken. Ik vind het nog erg als iets niet goed werkt of als kinderen tijdens een test zeggen dat ze er niks aan vinden.”

Geheim

- Bas wil ons niet één, maar wel twee geheimen verklappen.
- “Wil je naar het LEGO-paradijs? In een kluis in de fabriek in Billund liggen alle LEGO-sets die ooit zijn gemaakt.
- Het tweede geheim is dat alle ontwerpers proberen om stiekem iets van zichzelf te verstoppen in een set. Je hebt soms een vergrootglas nodig om het te kunnen lezen of zien. Ik heb bijvoorbeeld bij de school een sticker gemaakt met daarop de naam Ella en het getal 1809, de naam en geboortedatum van mijn dochter. Iedereen die de set heeft, plakt die sticker op een blokje dat in de school hoort. Grappig, hè!”

95 Hoe word je LEGO-ontwerper?

- Wil jij later ook LEGO-ontwerper worden? Dan is het handig om eerst een ontwerpopleiding te doen, zoals industrieel ontwerpen. Na die studie kun je solliciteren bij de LEGO Groep. Het kan zijn dat ze je vragen om iets te maken en op te sturen, dus blijf oefenen met bouwen. Wie weet ...

Meer weten?

Van boswachter tot YouTuber,
Arwen Kleynveld, Fontaine Uitgevers

NA HET LEZEN

- c Wat doet een LEGO-ontwerper?
- d In welke mate vind jij dat een boeiende job?
- e Vind je LEGO leuk? Waarom (niet)?

3 Lees de tekst een tweede keer.

TIJDENS HET LEZEN

Let op de verschillende stappen van het maken van LEGO-sets.

4 Beantwoord de vragen.

Inleiding

a Kleur in de tekst:

de twee eigenschappen van LEGO-blokjes.

de twee manieren waarop LEGO-blokjes verkocht worden.

b Waarom zijn die twee eigenschappen zo belangrijk?

.....

Lades vol LEGO-blokjes

c Waarmee begint een goed ontwerp voor een nieuwe LEGO-set?

.....

Lades vol LEGO-blokjes / Blokjes en poppetjes

d Aan welke twee voorwaarden moet een LEGO-set voldoen? Duid aan.

- ☐ Er mogen enkel bestaande steentjes in de LEGO-set zitten.
- ☐ Er mogen niet te veel steentjes in een LEGO-set zitten.
- ☐ Het ontwerp moet bij iedereen passen.
- ☐ In elke LEGO-set moet een nieuw onderdeel zitten.

e Waarom maakt een LEGO-ontwerper soms wel nieuwe LEGO-steentjes?

.....

Wereld

f Wat is het voordeel van een ontwerpafdeling met ontwerpers uit verschillende landen?

.....

.....

Death Star

g Wat betekent 'een set maken' (r. 65)?

.....

.....

h LEGO ontwerpen gebeurt in zeven stappen. Zet ze in de juiste volgorde. Nummer van 1 tot 7.

- ☐ De constructie moet kloppen bij het ontwerp.
- ☐ De ontwerper maakt een ontwerptekening.
- ☐ De plaatjes met verhalen die je kunt spelen worden gemaakt.
- ☐ Het ontwerp moet kloppen.
- ☐ De set wordt gemaakt.
- ☐ De doos wordt gemaakt.
- ☐ De set wordt verspreid naar de winkels.

i Kleur in de tekst:

 hoelang het duurt om een LEGO-set te maken.

Hobby

j “Mijn twee grootste hobby’s in één doos.” (r. 71) Wat bedoelt de ontwerper daarmee?

.....

.....

k Kleur in de tekst:

 wat hij leuk vindt aan ontwerpen.

 wat hij niet leuk vindt aan ontwerpen.

Geheim

l Welke twee geheimen verklapt de ontwerper?

1

.....

2

.....

5 Bespreek samen oefening 4. Vul elkaar aan of verbeter.

a Verbeter de oefeningen.

Tip: Lees de tekst zeker opnieuw als jullie verschillende antwoorden hebben.

b Welke woorden begrijp je nog niet? Leg ze uit aan elkaar.

6

Lees de tekst een derde keer.

VOOR HET LEZEN

- a Hoe graag doet de ontwerper zijn job volgens jou? Geef twee argumenten.

TIJDENS HET LEZEN

- b Met welke drie zaken moet elke LEGO-ontwerper absoluut rekening houden?

NA HET LEZEN

- c Waarom schrijft de schrijver deze tekst / dit boek?
- d Wat spreekt jou aan in het beroep van LEGO-ontwerper? Wat kun je daar al goed voor? Wat niet?
- e Wat zou je zelf graag worden? Wat kun je daar al goed voor? Wat niet?

7

Bedenk en schets een gloednieuw ontwerp voor een LEGO-set.

